

ORGANIZACE A VEDENÍ OBRANY

Obranu jako **druh boje** používáme s cílem zmařit nebo odrazit útok (úder) nepřítele, který je v převaze, způsobit mu ztráty, udržet důležité prostory (čáry, objekty) terénu, a tím vytvořit příznivé podmínky pro přechod k rozhodnému útoku.

Obranu můžeme připravovat předem, v průběhu boje, mimo přímý dotyk s nepřítelem, nebo v dotyku s ním.

Za použití pouze **konvenčních zbraní** tvoří základ obrany ničení nepřítele palbou, údery letectva, pevné držení rozhodujících obranných úseků a rajónů, a pokud se nepřítel vklíní do obrany, jeho ničení protiztečemi.

Za použití **jaderných zbraní** základem obrany je ničení nepřítele především jadernými zbraněmi, palbami, udržení důležitých prostorů, široký manévr vojsky a protizteče.

Obrana musí být **odolná a aktivní**, schopná čelit nepřátelským úderům všemi druhy zbraní i v obklíčení. Toho dosahujeme zejména:

- nepřetržitým průzkumem, včasným zjištěním uskupení a zámyslu nepřítele, ničením jeho prostředků jaderného napadení,
 - dovedným uspořádáním obrany, využíváním terénu, jeho ženíjnými úpravami a systémem zátarasů,
 - hlubokým a nešablonovitým členěním obrany, utajením bojových sestav a klamáním nepřítele,
 - účinnými jadernými údery a palebným ničením nepřítele,
 - opatřeními ochrany vojsk proti jaderným zbraním, obranou proti úderům ze vzduchu,
 - aktivní a smělou činností vojsk spolu s úporným držením důležitých postavení a prostorů, houževnatostí vojsk a jejich vysokým morálním duchem,
 - včasným manévrem silami a prostředky, palbou a zátarasy na ohrožené směry, protiztečemi ke zničení vklíněného nepřítele,
 - nepřetržitou součinností vojsk, rychlým obnovením jejich bojeschopnosti, organizací všech druhů zabezpečení, pevného a nepřetržitého velení vojskům.
- Šířka obrany** závisí na místě v operačním uskupení (bojové sestavě), na terénu, uspořádání bojové sestavy a je ovlivněna i požadavky na rozptýlení vojsk s cílem zmenšit jejich zranitelnost jadernými údery nepřítele.

Divize může bránit pásmo široké 30—45 km a hluboké 20—25 km, **pluk** brání obranný úsek široký 10—15 km a hluboký až 12 km, **prapor** brání obranný rajón široký do 5 km a hluboký až 3 km, **rota** brání opěrný bod široký do 1,5 km a hluboký až 1 km. Mezery mezi rotními opěrnými body mohou být až 1,5 km a musí být nepřetržitě pozorovány, postřelovány palbou a zabezpečeny zátarasy.

Hloubku obrany volíme tak, aby zabezpečovala narůstání odporu kladeného nepříteli při jeho pronikání do hloubky, umožňovala taktickou součinnost mezi sledy bojové sestavy, volnost manévru zejména druhých sledů a záloh a současně vytvářela rozptýlení sestavy s cílem snížení účinků zbraní hromadného ničení.

Divize v prvním sledu armády připravuje a zaujímá 3 až 4 a **pluk 2** obranná postavení, která jsou tvořena opěrnými body rot, jež vytvářejí obranné rajóny praporů spojené systémem zákopů, palby a zátarasů. Počet postavení určuje velitel divize, jejich průběh volí na čáře, která má co nejvíce přirozených protitankových překážek, umožňuje pozorování a vedení palby na nepřitele. Vzdálenost mezi nimi závisí na terénu a musí vylučovat současně ničení vojsk na dvou postaveních jedním jaderným úderem střední mohutnosti.

Příčná postavení vytváříme s cílem zabránit rozšiřování nepřátelského vlonu do stran, k vytváření palebných pytlů a současně jako čáry rozvinování k protiztečím. Obranné pásmo divize dále **zahrnuje** prostory bojového rozmístění raketového útvaru, palebná postavení dělostřelectva, prostředků protivzdušné obrany, prostory soustředění záloh, palebné čáry tankových jednotek a jednotek na bojových vozidlech pěchoty, které jsou ve druhém sledu a záloze, čáry rozvinutí k protiztečím, čáry rozvinutí protitankových záloh a čáry zaminování pohyblivých odřadů zatarasovacích, předsunuté přistávací plochy a prostory léček bojových vrtulníků, místa vytváření léček tanků a bojových vozidel, cesty pro manévry, místa velení, klamné a záložní obranné rajóny a opěrné body. Uspořádání obranného pásma divize — viz **obr.**

Divize **druhého sledu** se rozmísťuje v prostoru soustředění nebo připravuje a zaujímá obranu zpravidla na hlavním směru. Je v pohotovosti vést protiúder s cílem zničit vklíněného nepřitele a pevně držet postavení v hloubce. Buduje a zaujímá 2 až 3 obranná postavení. K protiúderu jí určujeme několik směrů. Na každém z nich hlavní a záložní čáry rozvinování a osy přesunů.

Pluk druhého sledu zaujímá úsek obrany v hloubce, může vystřídát útvary, prvního sledu, které zratily bojeschopnost. Jedním z jeho prvořadých úkolů je být v pohotovosti k vedení protizteče. Tankový a motostřelecký pluk na bojových vozidlech pěchoty připravují kromě toho 1 až 2 palebné čáry.

Divize (pluk) ve vševojskové záloze zaujímá prostor soustředění, buduje obranná postavení v hloubce a je připravena k plnění nenadálých úkolů, včetně posílení (vystřídání) prvního (druhého) sledu při ztrátě jeho bojeschopnosti.

Zabezpečovací pásmo můžeme připravovat při přechodu do obrany mimo dotyk s nepřitelem. Vytváří se před předním okrajem obrany divize prvního sledu a má hloubku 20—40 km. Zahrnuje několik postavení, obranných rajónů, opěrných bodů a systém zátarasů. V zabezpečovacím pásmu bojují obvykle předsunuté odřady v síle zesílených praporů až pluku z druhého sledu divize. Cílem tohoto pásma je zdržet nepřitele, donutit ho k rozvinování a k útoku pro něho v nevýhodném směru, způsobit mu ztráty a získávat čas.

Předsunutá odřady v zabezpečovacím pásmu vytvářejí obranu ze samostatných rotních a četových opěrných bodů, někdy i z praporečnických rajónů, které přehrazují nejdůležitější směry. Jejich boj je podporován palbou přiděleného a částí divizního dělostřelectva z dočasných palebných postavení, údery letectva a bráněn prostředky protivzdušné obrany.

Předsunutá postavení můžeme vytvářet 6—8 km před předním okrajem obrany s cílem klamat nepřítele o průběhu předního okraje a uspořádání obrany, ztížit jeho dělostřelectvu vedení palby, nedovolit nenadále napadení prvního sledu nepřítelem, odrazit jeho průzkum bojem a donutit ho, aby předčasně rozvinul své hlavní síly. K obraně předsunutého postavení vyčleňujeme prapory (roty) s posilovými prostředky z pluků prvního sledu, které vytvářejí a brání samostatné opěrné body čet a rot.

Bojové zajištění vysíláme od praporů prvního sledu na vzdálenost do 2 km, a to na těch úsecích, kde vytváříme předsunutá postavení.

Bojovou sestavu divize (pluku) členíme do dvou sledů, nebo do jednoho sledu se vševojskovou zálohou. Hlavní úsilí je nutné soustředit na směr předpokládaného hlavního úderu nepřítele. Motostřelecké pluky se obvykle používají v prvním sledu. Tankový pluk a motostřelecký pluk na bojových vozidlech pěchoty můžeme využívat buď v prvním sledu na hlavním směru v tankovém terénu, nebo ve druhém sledu. Tankový prapor motostřeleckého pluku využíváme k zesílení motostřeleckých praporů, částí sil ve vševojskové záloze nebo ve druhém sledu.

Prostor bojového rozmístění raketového útvaru volíme stranou od směru předpokládaného hlavního úderu nepřítele, v hloubce mezi prvním a druhým sledem divize. Kromě hlavního prostoru připravujeme záložní prostory bojového rozmístění.

Prostory palebných postavení dělostřelectva určujeme mezi prvním a druhým postavením především na tankových směrech, členíme je do hloubky a připravujeme záložní i dočasná palebná postavení.

Palebná postavení prostředků protivzdušné obrany volíme nejčastěji za přirozenými protitankovými překážkami, nebo pod ochranou protitankových prostředků vojsk.

Protitankové záloze určujeme v hloubce obrany hlavní a záložní prostory soustředění a na tankových směrech několik čar rozvinutí.

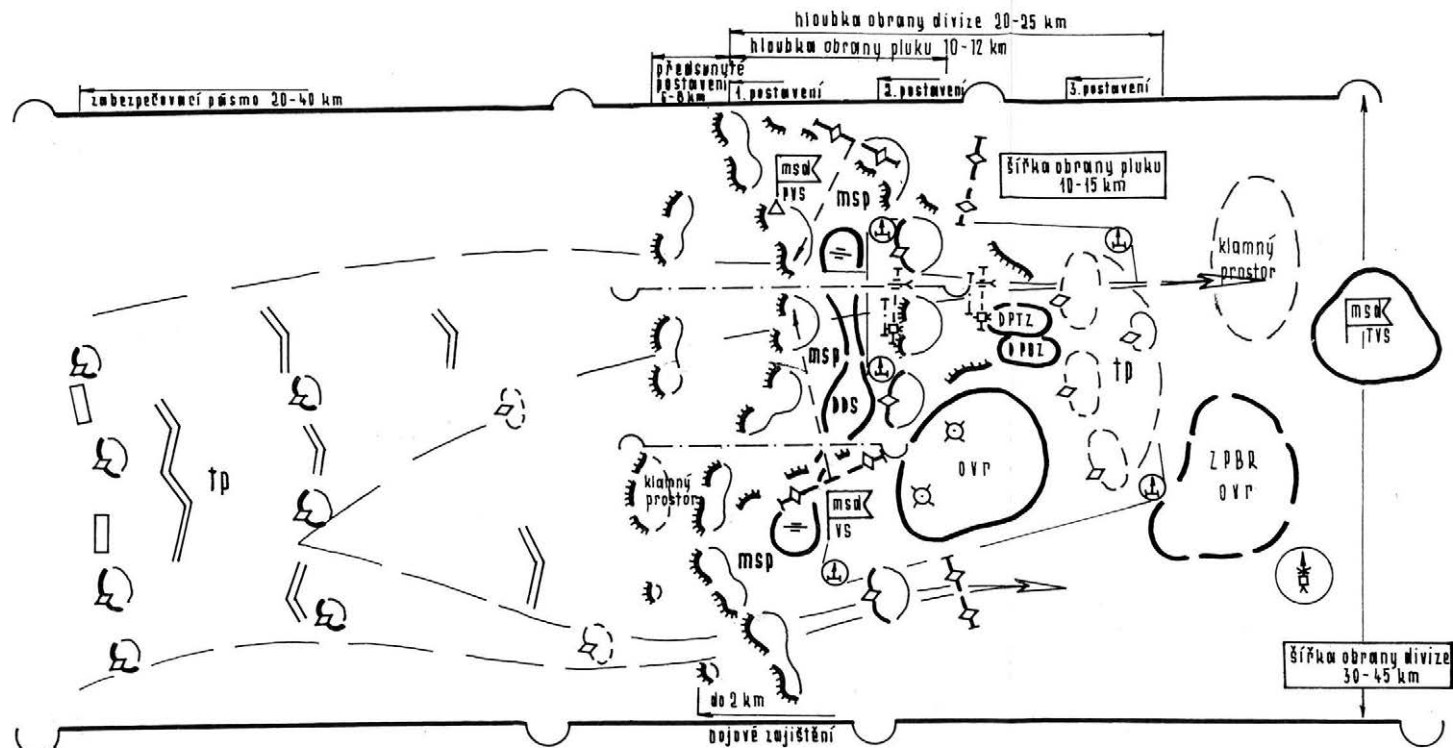
Pohyblivému odřadu zatarasovacímu rovněž určujeme v hloubce obrany prostory soustředění a na ohrožených směrech čáry zaminování. Působí zpravidla v součinnosti s protitankovou zálohou.

Jednotka bojových vrtulníků se nachází na předsunutých přistávacích plochách v hloubce obranného pásma a je připravena zejména k boji s nepřátelskými tanky z léček.

Protivýsadkovou zálohu vyčleňujeme ze sestavy druhého sledu v síle motostřeleckých a tankových jednotek. Je připravena k ničení vysazených vzdušných výsadek a diverzních průzkumných skupin.

Útvary (jednotky) technického zabezpečení a týlu rozmísťují opravárenské jednotky, obvažiště a je-li zapotřebí i část zásob za druhým sledem bojové sestavy svého pluku, zbývající části v hloubce za sestavou pluku nebo divize, útvary divizního týlu v hloubce za druhým sledem divize. Kromě hlavních jim určujeme i záložní prostory.

Místa velení rozvinujeme zpravidla v hloubce obrany v těžko průchodných prostorech pro útočící tanky. Velitelské stanoviště divize rozmísťujeme v hloub-

ce 8—10 km a pluku 4—6 km od předního okraje obrany a stranou od předpokládaného směru hlavního úderu nepřítele. Předsunuté velitelské stanoviště divize a pozorovatelnu pluku rozvíjíme v místech, odkud lze pozorovat důležité směry. Týlové velitelské stanoviště rozmísťujeme v sestavě hlavních částí týlu, u divize do 30 km a pluku do 15 km v hloubce od předního okraje obrany. K zabezpečení trvalého velení je nutné připravit záložní prostory pro rozvinutí míst velení.

Příprava obrany

Po obdržení bojového úkolu, v závislosti na podmínkách situace a na době, která je k dispozici, zahajujeme přípravu obrany, jež zahrnuje tato opatření:

- organizaci boje (přijetí rozhodnutí, stanovení bojových úkolů podřízeným, organizaci součinnosti, jaderného a palebného ničení nepřítele, všestranné zabezpečení boje a organizaci velení a plánování boje),
- přípravu divize k plnění bojového úkolu (doplnění osob, munice, výzbroje, pohonných hmot, materiálu, přípravu štábů a vojsk, bojové sladění jednotek, případně taktická cvičení, která odpovídají nastávajícímu bojovému úkolu),
- zaujetí obrany, uspořádání bojové sestavy a palebného systému,
- ženijní budování obranného pásma,
- organizaci a provádění politické práce,
- kontrolu pohotovosti obrany, případně další opatření.

Rozsah realizace uvedených opatření závisí na časových možnostech a podmínkách situace. Ve všech případech musí postup při organizaci obrany zabezpečit její zaujetí vojsky, přípravu jaderných úderů a organizaci palebného ničení do stanovené doby pohotovosti.

Při přechodu do obrany za **přímého dotyku s nepřítelem** je nutné nejprve ovládnout a upevnit výhodnou čáru pro obranu. V průběhu plnění tohoto úkolu si velitel zejména ujasňuje úkol, hodnotí situaci, stanoví zámysl boje a po jeho schválení nadřízeným velitelem seznámí s ním své zástupce a náčelníky, vydá osobně i prostřednictvím svého štábu předběžná bojová nařízení. Po obdržení bojového rozkazu (bojového nařízení) dokončuje rozhodnutí na mapě, vydá bojový rozkaz nebo bojová nařízení, pokyny pro součinnost, všestranné zabezpečení boje, organizaci velení, politickou práci.

Většina těchto opatření je zpravidla řešena za této situace na mapách.

Po ovládnutí stanovené čáry je účelné uskutečnit rekognoskaci, v jejímž průběhu velitel upřesňuje úkoly podřízeným v terénu a způsob součinnosti. V co nejkratší době vytváříme palebný systém, zřizujeme ženijní zátarasy, přistupujeme k ženijnímu budování obrany a organizujeme protivzdušnou obranu. Vojska musí být neustále připravena k odražení nepřátelských útoků pozemních sil, letectva i vzdušných výsadků.

Při přechodu do obrany **mimo dotyk s nepřítelem** velitel divize po přijetí rozhodnutí na mapě uskutečňuje další organizaci boje v terénu. Obrana se zaujímá skrytě a pod ochranou vyčleněných jednotek.

Zámysl boje jako základní část rozhodnutí velitele je výsledkem ujasnění úkolu a hodnocení situace, vyjadřuje podstatné myšlenky o způsobu plnění bojového úkolu a obsahuje:

- směr soustředění hlavního úsilí a prostory, na jejichž udržení závisí odolnost obrany,

— požadovaný (nezbytný) stupeň palebného ničení nepřítele, které jeho objekty, v jakém pořadí a jakým způsobem budou ničeny při přibližování, rozvinování a přechodu ke ztečím,

— způsoby odrážení nepřátelského útoku a ničení nepřítele, který se vklíní do obrany, směry protiztečí,

— bojovou sestavu a uspořádání obranného pásma divize a způsob jeho zejména budování.

V **bojovém rozkazu** velitel divize určuje:

— plukům prvního sledu: posilové prostředky, obranné úseky, směr soustředění hlavního úsilí, úkoly k odrážení útoku a zničení nepřítele, který se vklíní do obrany, přední okraj obrany a dalšího postavení, hustotu protitankových prostředků a tanků, kterou je nutné vytvořit na směru soustředění hlavního úsilí, kdo podporuje, rozhraní, úkoly a odpovědnost k zabezpečení styku a boků se sousedy,

— plukům druhého sledu: obdobně jako u prvního sledu, dále směry protiztečí a čáry rozvinutí, palebné čáry tankových a motostřeleckých útvarů na bojových vozidlech pěchoty k přehrazení možných směrů pronikání nepřátelských tanků a úkoly k boji s nepřátelskými výsadbami,

— vševojskové záloze: složení, prostor soustředění, obranná postavení a palebné čáry, které má připravit a možný způsob jejich zaujetí, k jakým úkolům má být připravena,

— raketovému útvaru a dělostřelectvu, které používají jadernou munici: objekty ničení, mohutnost jaderných náplní, úkoly palebného ničení municí s konvenční náplní, hlavní a záložní prostory bojového rozmístění, dobu pohotovosti, hotovostní jednotky,

— dělostřelectvu: složení divizní dělostřelecké skupiny, úkoly po obdobích palebného ničení, palebná postavení a dobu pohotovosti,

— útvaru protivzdušné obrany: úkoly, prostory, dobu a stupeň pohotovosti,

— jednotkám vojskového letectva: složení, úkoly, rozdělení letového úsilí, dobu pohotovosti, přistávací plochy,

— protitankové záloze a pohyblivému odřadu zatarasovacímu: složení, hlavní a záložní prostory soustředění, směry činnosti, čáry rozvinutí (zamlínování), způsob součinnosti,

— protivýsadkové záloze: složení, úkoly, prostor soustředění.

Při **organizaci součinnosti** slaďuje velitel divize úsilí vojsk zejména ve směru útvarů, které plní úkol na hlavním směru, a to podle úkolů, pravděpodobných směrů útoku nepřítele a směrů protiztečí vlastních vojsk. Jde zejména o sladěné úsilí:

— letectva, raketového útvaru, dělostřelectva a tanků k ničení nepřátelských prostředků jaderného a chemického napadení a hlavního uskupení nepřítele po obdobích,

— jednotek, které brání zabezpečovací pásmo a předsunuté postavení s letectvem, dělostřelectvem, ženijními jednotkami a útvary prvního sledu,

— útvarů prvního sledu s letectvem, dělostřelectvem a raketovým útvarem, druhými sledy a zálohami při odrážení ztečí nepřítele před předním okrajem i při boji v hloubce obrany a při protiztečích,

— prostředků protivzdušné obrany k odrážení útoků ze vzduchu v souladu s uskupením hlavních sil a manévru jednotlivými prvky sestavy a pro ničení výsadek nepřítele,

— ve způsobech činnosti vojsk při použití jaderných a chemických zbraní nepřítelem, k zajištění ochrany vojsk, obnovení bojeschopnosti a odstranění následků,

— boje v noci (způsob osvětlování, opatření k boji s nepřátelskými osvětlovacími prostředky, k maskování, způsob orientace, vytyčení cest pro manévry, určení hotovostních palebných prostředků).

Hlavní otázky součinnosti stanoví velitel divize v rozhodnutí a určuje je podřízeným při vydávání úkolů. Podřízení musí jednotně pochopit cíl boje, úkol i způsob jeho plnění podle základních předpokládaných variant činnosti nepřítele. Pro jednotlivá opatření dále stanoví varovné signály, signály k velení a součinnosti.

Jaderné a palebné ničení nepřítele v obraně je nutné organizovat na základě rozhodnutí velitele divize a nadřízeného velitele. Jeho základem je stanovení požadovaného (nezbytného) stupně palebného ničení nepřítele, v závislosti na množství sil a prostředků, jejich možnostech a na složení nepřítele.

Jaderné ničení zahrnuje první a následující jaderné údery na nepřátelské prostředky jaderného a chemického napadení, hlavní uskupení vojsk, zálohy, místa velení a jiné důležité objekty, s cílem zmařit nebo oslabit jeho úderné uskupení.

Palebné ničení zahrnuje komplexní palebné působení konvenčními zbraněmi na přístupech k obraně, před předním okrajem i v hloubce obrany. Je tvořeno:

- údery raket a letectva s konvenční náplní,
- palebným systémem,
- použitím ženijní munice.

Palebné ničení nepřítele můžeme uskutečňovat palebnou (dělostřeleckou a leteckou) protipřípravou, palebným ničením nepřítele při přesunu a rozvinování jeho vojsk, palebným odrážením nepřátelské zteče, palebnou podporou bránících se vojsk v hloubce obrany a palebným ničením nepřítele při vedení protiztečí.

Palebný systém je tvořen:

- palbami dělostřelectva ze zakrytých palebných postavení,
- palebnými pásmy přímé střelby protitankových prostředků,
- souvislými několikavrstvovými palbami ostatních zbraní motostřeleckých a tankových útvarů před předním okrajem, na bocích i v hloubce obrany,
- manévrem palbou k jejímu soustředění na kterýkoli ohrožený směr nebo úsek.

Palebné úkoly určujeme po obdobích: k ničení nepřítele na vzdálených přístupech k obraně, nebo ve výchozím prostoru, za přesunu nepřítele a jeho rozvinování, v průběhu zteče a pro vedení boje v hloubce obrany, zejména při protizteči.

Vojska musí zaujímat obrannou sestavu pokud možno skrytě a v co nejkratší době, organizovat ihned palebný systém, zřídít ženijní zátarasy a současně do celé hloubky zahájit ženijní budování obrany.

V prvním pořadí vojska hloubí okopy pro živou sílu, pro tanky, bojová vozidla a jiné palebné prostředky, zřizují místa velení a obvažiště, připravují zátarasy, cesty pro přesuny, čáry rozvinutí k protiztečím, čáry rozvinutí protitankových záloh, palebné čáry a vodní stanice.

Ve druhém pořadí útvary hloubí okopy pro družstva a pro palebné prostředky v záložních postaveních, zřizují nakrytí okopů a úkryty, dokončují budování míst velení a obvažíšť, budují příčná postavení a zdokonalují zátarasý.

V dalším pořadí vojska připravují palebné čáry, prostory soustředění záloh, dokončují budování příčných postavení, kryty pro techniku, klamné objekty a pokračují ve zdokonalování všech obranných zařízení.

Vedení obrany

Jakmile je zjištěno přiblížování nepřítelè, velitel upřesňuje úkoly letectvu, raketovému útvaru a dělostřelectvu. Na směrú přesunu hlavních sil nepřítelè dělostřelectvo minuje terén na dálku a letectvo je ničí ze vzduchu. Ničení nepřítelè zahájujeme na největší dostřel.

Pokud je zabezpečovací pásma vytvořeno, vyčleněné jednotky k jeho obraně zpomalují postup nepřítelè, působí mu ztráty, zjišťují směr nepřátelského hlavního úderu a se souhlasem velitele divize postupně odcházejí z jednoho postavení na další.

Zteč čelních jednotek nepřítelè odrážejí vojska na předsunutém postavení a první sledy za podpory dělostřelectva z dočasných palebných postavení. V případě odrazení zteče čelních jednotek nepřítelè před předním okrajem musí palebné prostředky obránce, které se odhalily, změnit postavení.

Před očekávaným zahájením nepřátelské jaderné a palebné podpory se ukrývá živá síla v tancích, bojových vozidlech, v okopech a úkrytech, pozorovatelé a velitelé sledují činnost nepřítelè. Trhliny vzniklé po nepřátelských úderech přehrazujeme palbou dělostřelectva, protitankovými záiohami, pohyblivými odřady zatarasovacími a případně částí jednotek druhého sledu. V napadených prostorech zjišťujeme situaci, organizujeme obnovení bojochopnosti a odstraňujeme následky napadení. Jaderné a palebné prostředky obránce ničí nepřátelské jaderné prostředky, místa velení, dělostřelectvo a rozvínující se nepřátelská vojska.

Při zahájení nepřátelské zteče obránce plně využívá všech palebných možností, zejména k ničení tanků a dalších obrněných cílů nepřítelè.

V boji o první postavení, jestliže se vklínily slabší síly nepřítelè, byly jim způsobeny ztráty a zastaveny v hloubce prvního postavení, může druhý sled pluku vést protizteč samostatně, nebo v součinnosti se sousedy. Při hlubším vklínění nepřítelè do obrany je nutné zastavit jeho další postup do hloubky a do stran, rozdělit jeho bojovou sestavu a způsobit mu maximální ztráty. Na nejvíce ohrožených směrech rozvínujeme zálohy, pohyblivé odřady zatarasovací, případně síly a prostředky z pasívních směrů. Protizteč druhým sledem divize vedeme zpravidla při boji o udržení prvního a druhého postavení a obvykle společně s protiztečemi druhých sledů pluků. Pokud v obranném pásmu divize uskutečňuje protiúder divize druhého sledu, může být divizní protizteč vedena současně s ním.

Protizteče provádíme do boku a týlu vklíněného nepřítelè, obvykle v době, kdy toto uskupení nepřítelè bylo zastaveno a jeho nejbližší přísunované zálohy byly zdrženy. Palebné ničení nepřítelè a jaderné údery vedeme podle obdobných zásad jako v útoku. Po obnovení celistvosti obrany znovu organizujeme palebný systém, zejména protitankový, systém zátarasů, obnovujeme součinnost a vyčleňujeme nové zálohy.

Při rozsáhlém použití zbraní hromadného ničení nepřítelem a jeho výrazné převaze neuskutečňujeme protizteče. Vojska úporně brání zaujatá postavení, působí nepříteli ztráty a vytváří podmínky pro zásah zálohami a druhými sledy nadřazeného stupně. K přehrazování vzniklých trhlín využíváme manévru palbou, záloh, pohyblivého odřadu zatarasovacího, případně sil a prostředků z těch směrů, kde nepřítel neútočí.

Podle situace mohou být bránící se vojska vystřídána, což je účelné vykonat v noci a za omezené viditelnosti. Střídajícím útvarům určujeme výchozí prostory a vystřídáním útvarům shromaždiště. Tyto prostory volíme tak, aby byly skryty před pozorováním a měly skryté přístupové komunikace, které umožňují potřebné rozptýlení vojsk.

Střídání zahajují průzkumné jednotky, raketový útvar, dělostřelectvo, prostředky PVO a první sledy. Jednotky ze zabezpečovacího pásma a předsunutého postavení vyvádíme poslední. Průzkum, který působí v týlu nepřítele, přechází do podřízenosti střídající divize.

Raketový útvar, dělostřelectvo a prostředky protivzdušné obrany vystřídání vojsk vyvádíme až po organizaci palebného systému střídajícími vojsky. Odpovědnost za odražení útoku nepřítele v době střídání a zabezpečení velení má velitel střídané divize, kterému jsou podřízeny střídající útvary. Je nutné dodržovat původní režim života vojsk v pásmu střídání.

Bojový řád pozemního vojska ČSLA, část 1, v úvodu zdůrazňuje, že uvedená ustanovení je nutné využívat tvořivě, v souladu s konkrétní situací. Bylo by chybné, kdyby tato zásada nebyla doceněna. Při uplatnění všech zásad musíme mít na zřeteli podmínky, za jakých platí. Např. jeden z cílů obrany ke zmaření nepřátelského útoku může být stanoven především za podmínek, které odpovídají vlastním možnostem k jadernému a palebnému ničení nepřítele. Zvýšené šířky obranného pásma divize ovlivňuje kvalitativně nová výzbroj, organizační struktura vševojskových svazků a výrazně vyšší bojové možnosti. Při vymezení bojových úkolů zvažujeme místo a úlohu divize v operačním uskupení, terén, bojeschopnost a další vlivy, včetně časových možností.

Opatření, kterými dosahujeme odolnosti a aktivity obrany, musíme chápat ve vzájemné návaznosti a podmíněnosti i se základními principy soudobého vševojskového boje. Dovedné uspořádání obrany a vytvoření předpokladů k odražení útoku silného nepřátelského uskupení je nutné pochopit zejména ve smyslu soustředění hlavního úsilí na rozhodující směry, a to jak uskupením bojové sestavy, tak i připraveným manévrem palbou a zálohami.

Bojový řád je potřebné studovat jako celek, kdy jednotlivé hlavy, které pojednávají o zásadách vševojskového boje, velení a politické práci, se musí promítnout ve všech druzích a formách boje, čímž se vyvarujeme šablonovitosti.